

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1997/10
KARAR NO : 1997/9

ÖZET : Ahvali şahsiyeye ilişkin da-
vanın, Medeni Kanununun 38. ve 1587
sayılı Yasanın 11. ve 46. maddeleri
gereğince adli yargı yerinde görül-
mesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Şefik Çelik
Davalı : Horasan Kaymakamlığı
O L A Y : Davacı, 1960 yılında doğduğunu ancak bu tarihten önce nüfusa kaydedilmediğini, kendisinden önce doğan ve ölümü üzerine nüfus kaydını düşürülmeden 1956 doğumlu kardeşinin nüfusunu taşıdığını öne sürerek, doğum tarihinin 1960 yılı olarak düzeltilmesi istemiyle Nüfus Müdürlüğüne karşı adli yargı yerinde 16.1.1996 tarihinde dava açmıştır.

KÖPRÜKÖY ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 13.6.1996 günlü, E.96/3, K.96/54 sayılı kararıyla, ölen kişinin nüfus kaydından düşürülüp doğan kişinin nüfusa tescilinin idari bir işlem olduğu; tarafların idareye başvurmamış ve bir işlem yapılmamış olmasının mahkemelerini görevli kılmayacağı; davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle davayı görev yönünden reddetmiş; anılan karar temyiz edilerek kesinleşmiştir.

Davacı, 13.6.1996 günlü dilekçesiyle, aynı doğrultuda yaptığı başvurunun reddine ilişkin Horasan İlçe Nüfus Müdürlüğü'nün 14.6.1996 günlü, 2684 sayılı işleminin iptali istemiyle idari yargı yerine 28.7.1996 tarihinde dava açmıştır.

ERZURUM İDARE MAHKEMESİ; 31.10.1996 günlü, E.96/419, K.96/65 sayılı kararıyla, husumeti Horasan Kaymakamlığına yönelterek, Medeni Kanununun 38.maddesi ile nüfus kayıtlarındaki düzeltmelerin hakim kararıyla mümkün olacağına kurala bağlandığı; 8.3.1977 günlü, 7/13269 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Nüfus Hizmetlerine Ait Kuruluş Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin 174. maddesinde, dolaylı yoldan ya da düzeltilmesini sağlayan bu tür isteklerin ancak mahkeme kararı ile yerine getirilebileceği ve ilgililerden mahkemeden yaş düzeltme kararı getirmelerinin isteneceğine işaret edildiği; olayda, doğum yılı 1960 olarak düzeltilmesi istenilen mevcut nüfus kaydının, davacının ölen kardeşine ait olup olmadığına ilişkin bulunan uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, davayı görev yönünden reddetmiş; bu karar da temyiz edilerek kesinleşmiştir.

Davacı, 8.1.1997 tarihinde mahkeme kaydına giren dilekçesiyle ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasını istemiş; adli ve idari yargı yerlerine ait dava dosyaları Erzurum İdare Mahkemesi Başkanlığı'nın 28.1.1997 günlü

.../....

yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında, O.Hulusi Mustafaoğlu, Süleyman Sezen, Nursel Ay makoğlu, Zafer Kantarcıoğlu, Dr. Erol Alpar ve Ertuğrul Taka'nın katılım ları ile yaptığı 24.3.1997 günlü toplantıda, raportör Hakim Ayten Anıl' raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Yargıtay Cumhuriye Başsavcısı yerine katılan Savcı Erdoğan Güneş ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Sinan Yörükoğlu'nun davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki yazılı ve sözlü açıklamalar da alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, kendisinden önce doğup ölen ancak nüfustan kaydı düşülme yen kardeşinin nüfusunu taşıdığını ileri süren davacının, sözkonusu nü- fus kaydının kendi doğum tarihine göre düzeltilmesi istemine ilişkindir

743 sayılı Türk Medeni Kanununun 38. maddesinde "Hakimin hükmü olmadıkça ahvali şahsiye sicilinin hiçbir kaydı tashih edilemez." hükmü yer almış; 1587 sayılı Nüfus Kanununun 11. maddesinde de benzer bir hükme yer verilmiş ve aynı Yasanın 46. maddesinde ise, yaş, ad, soyadı ve kayıt düzeltme davalarının, ilgilinin oturduğu yer asliye hukuk mah- kemesinde Cumhuriyet Savcısı ve Nüfus Başmemuru veya Nüfus Memuru huzu- ruyla görüleceği ve karara bağlanacağına işaret edilmiştir.

Olayda; davacı tarafından nüfustaki mevcut kaydın kendi doğum tarihi esas alınmak suretiyle düzeltilmesi istenilmekte olup, bu hususu ahvali şahsiyeye ilişkin bulunduğu kuşkusuzdur.

Yukarıda belirtilen hükümlere göre, bu konuya ilişkin davaları görüm ve çözümü adli yargının görevine girdiğinden, uyuşmazlığa konu ed- len davanın adli yargı yerince çözümleneceği açık olup, Köprüköy Asliye Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre davanın adli yargı yerin- de görülmesi gerektiğine, bu nedenle Köprüköy Asliye Hukuk Mahkemesinin 13.6.1996 günlü, E. 1996/3, K.1996/54 sayılı görevsizlik kararının kald- rılmasına, 24.3.1997 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selçuk TÜZÜN

Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

Üye
Süleyman Sezen

Üye
Nursel Ay makoğlu

Üye
Zafer Kantarcıoğlu

Üye
Dr. Erol Alpar

Üye
Ertuğrul Taka